

KURZEMES VĀRDS

Sestdien, 29. jūlijā 1939. g.

№ 168

Abonēšanas maksa:
ar piegūti par 1 mēn. Ls 1.60,
bez piegūti par 1 mēn. Ls 1.30.
uz arziemēm Ls 2.80
rada abonementa Ls 19.20

Sludinājumu maksa:
par rind. (pētīt) slud. daļ. 14 sant
tekstā 35 sant., 1. pusē 40 sant
Darba meklētājiem un piedāvātājiem Ls 0.07 — plus 5% nodokli

Redakcija un kantoris: Liepājā, Melēnes ielā № 11.
Darba laiks no plkst. 8-18. PANTA KANT. 50

Ekspedicija un spiestuve: Liepājā, Melēnes ielā 3.

Tālrūni: redaktoriem — 831;
vietējo ziņu un sporta nodaļai — 179;
redakcijai pēc plkst. 8 vakarā — 784;
kantoriem (sludinājumi, abonenti, norēķini) — 179.
ekspedicijai un spiestuvei — 784.

Dvīdesmitotais gads. || Šis numurs maksā 6 sant.

Šanhajas laikraksti par Latviju

Tālajos austrumos viena no rosīgākām latviešu organizācijām ir Šanhajas latviešu biedrība. Tās sarīkojumos, allaž pulcējas liels skaits Latvijas draugu un labvēļu. Rīgā saņemti lielākie Šanhajas laikraksti, kuros ievietoti atzinīgi raksti par biedrības rosīgo darbību un īpatnām tradīcijām. Tā «China Daily News» atzīmē īpatnās Jāņu svinības, pastāstot saviem lasītājiem par latviešu tradīcijām un seniem tikumiem. Cilidinošus vārdus Šanhajas laikraksti veltī mūsu Valsts Prezidentam K. Ulmanim, atzīmējot jaunus likumus, kas ievērojami uzlabojuši valsts labklājību. «Sanghai Times» līdz ar plašāku rakstu par Latviju ievieto arī Valsts Prezidenta K. Ulmaņa ģimētni.

Pirmie Ventspils apriņķa zemnieku svētki

Ugalē rīt notiks 1. Ventspils apriņķa zemnieku svētki, kurus rīko nolūkā tuvināt un vienot visus Ventspils apriņķa iedzīvotājus un stiprināt viņos sabiedriskās kopības garu. Zemnieku svētkus ievadīs ar svinīgu dievkalpojumu un garīgu koncertu, kurā piedalīsies Ventspils latviešu biedrības vīru koris. Pēc svinīgā dievkalpojuma, ko vadīs Ugaļes mācītājs Blumbergs un Ventspils mācītājs Grosbachs, Ugalē ieradīsies iekšlietu ministrs K. Veitmanis, kurš

atklās Ventspils apriņķa 1. zemnieku svētkus.

Pēc ministra K. Veitmaņa atklāšanas runas svētku apvienotais aizsargu koris ar 200 dziedātājiem skandinās vairākas dziesmas. Pēc kora priekšnesmiem Ugaļes aizsargu laukumā risināsies svētku brīvdabas izrāde, kuru ievadīs Zonberga tautas luga «Krišs Laksts». Interese par 1. zemnieku svētkiem ir ļoti liela tiklab vietējā, kā arī attālākos valsts novadu iedzīvotājos.

Jauns nolīgums starp Vāciju un Japānu

LTA. Berlīnē, 27. jūl. DNB ziņo, ka šodien parakstīts jauns tirdzniecības un finansu nolīgums starp Vāciju un Japānu. Tas stāsies spēkā

1. oktobrī un ievērojami paplašinās tirdznieciskos sakarus abu valstu starpā.

Vai Anglija sekos Sav. Valstu solim ?

LTA. Londonā, 27. jūl. (Reuters). Anģļu noteicošās aprindās izsakas, ka Sav. Valstu lēmums uzteikt tirdzniecības līgumu ar Japānu esot nācis pēkšņi, bet būtu nepareizi šo soli apzīmēt par pārsteidzošu. Savienoto Valstu rīcība pierādot, ka anģļu-amerikāņu politikai Tālos austrumos esot cieši paralelas līnijas. Amerikāņu viedokli Anģlijā saprot ļoti labi un jādodomā, ka arī anģļu rīcību uzņems Savienotās Valstīs ar līdzīgu izpratni.

Tālāk Reuters atzīmē, ka Sav. Valstu solis esot anģļu noteicošās aprindās pievērsis domām par šādas metodes lietderīgumu attiecībā uz Anģlijas tiesību un interešu aizstāvēšanu Tālos austrumos. Šādu soli gan katrā ziņā nepielietošot Tientsinas konflikta atrisināšanā. Tomēr, ja izrādītos, ka šāds solis, kādu spērušas Savienotās Valstis, nepieciešams Anģlijas tiesību labākai aizstāvēšanai, tad tādas metodes pielietošana arī no anģļu puses neesot izslēgta.

TERORISMA APKAROŠANAS LIKUMS ANĢLIJĀ.

LTA. Londonā, 27. jūl. Šodien augšņams pieņēma 2. un 3. lasījumā terorisma apkarošanas likumu.

Izglītības ministrs Delavars šinī sakarībā izteicās, ka šis likums esot visai mērens ar patiesām terorisma briesmām. Līdz šim Anģlijā notikuši 130 bumbu atentāti, kuros nogalinātas divas personas un ievainotas 73. Materialie zaudējumi sniedzoties miljonus mārciņu. Pēc tam likumprojektu nosūtīja karalim, kurš to apstiprināja, līdz ar ko tas stājies spēkā.

PUBLIKAI SLEGTĀ PARLAMENTA EKA.

LTA. Londonā, 27. jūl. Baidoties par to, ka arī parlamenta ēkā varētu iemest sprāgstošas bombas, no rītdienas parlamenta apmeklēšana publikai noliegta. Ap parlamentu nostādīti speciāli policijas posteņi. Vairākās publiskās telefona būdās Pika-dilli cirkū un Laisterskveras rajonā pagājušā naktī pārgriezti telefona vadi.

Hitlers un Ribentrops pēkšņi pārtrauc atvaļinājumu

LTA. Berlīnē, 27. jūl. (Reuters). Valsts kanclers Hitlers un ārlietu ministrs Ribentrops šodien negaidīti pārtrauca savus atvaļinājumus un ieradās Berlīnē, kur viņiem valsts kancelejas namā bij apspriede par tekošiem politiskiem jautājumiem. Kā dzird, pārrunātas arī Vācijas saimnieciskās attiecības ar Japānu sakarā ar jauno tirdzniecības līgumu abu valstu starpā un Savie-

noto Valstu — Japānas saimnieciskā līguma uzteikšanu.

AIZTURĒTI NELEGALI IECELOTĀJI PALESTINĀ.

LTA. Jeruzalemē, 27. jūl. Kāds anģļu kreisers Telavivas tuvumā šodien aizturējis Panamas tvaikoņi «Colorado», ar nelegāliem žīdu ieceļotājiem Palestīnā. Uz kuģa atradusies 325 poļu un 50 rumāņu žīdi.

Ievēlēta Rīgas biržas valde

Rīgas biržā vakar notika ievēlēto delegātu sapulce. To atklāja Birkhans. No 70 delegātiem sapulcē piedalījās 62. Sapulce ievēlēja valdi un revīzijas komisiju. Valdē vienprātīgi ievēlēja Birkhanu, Gailīti, Mīlmani, Zalemani, Ķerpi, Rozīti, Erhardu un Gābi; valdes locekļu kandidatos Lasmani un Rūtenbergu.

Revīzijas komisijā ievēlēja Ķuzi un Šeleru. Valdē savu pārstāvi vēl iecels finansu ministrs. Tāpat finansu ministrs iecels revīzijas komisijas priekšsēdētāju. No ievēlētiem valdes locekļiem ministrs izraudzīs priekšsēdētāju un tā vietnieku.

Pamiers Mandžuko — Ārējās Mongolijas pierobežā

LTA. Tokijā, 27. jūl. Domei agentūra publicē Kvantungas armijas štāba ziņojumu, kurā teikts, ka kopš vakardienas Nomonkanas rajonā pie Mandžuko un Ārējās Mongolijas robežas valdījis miers.

Kopš Nomonkanas robežincidenta sākuma japāņu — mandžuriešu aviācijas esot notriekusi zemē pavisam 715 padomju un mongoļu lidmašīnas, bet armija iznīcinājusi 520 pretinieka tankus. Gūstā saņemti pavisam 920 padomju un 10 mongoļu kareivji. Līdzšinējās sadursmēs pretinieki esot atstājuši kaujas laukos pavisam 3000 kritušus.

RADIO APARATU STANDART- TIPS IGAUNIJĀ.

LTA. Tallinā, 27. jūl. Laikraksti ziņo, ka četras igauņu radio piederumu fabrikas drīzumā uzsāks standarttipa radio aparātu būvi pēc racionalizācijas komitejas aizrādījumiem. Jaunos aparātus tirgū laidīs jau šoruden.

Kapu svētki

š. g. 30. jūlijā, plkst. 11 uz katoļu Ziemeļu kapiem.
Lietus gadījumā svētki nenotiks.
Liepājas katoļu draudzes prāvests.

Armijas Zirgu Sporta klubs rīko š. g. 29. jūlijā no pl. 16 un 30. jūlijā no plkst. 14 **Pilsētas sporta stadionā**

XXVII. eksternās jāšanas sacīkstes

piedaloties mūsu labākiem armijas, aizsargu un civiljātniekiem.

Ieejas maksa 29. jūlijā no Ls 1.00 — 0.20 un 30. jūlijā no Ls 1.50 — 0.30.

30. jūlijā š. g., Liepājas plūdmalē notiks

15. Liepājas aizsargu pulka štāba bataljona

5. tradicionālie tautas svētki

Nīcas pag. lauksaimniecības b-ba
rīko š. g. 6. augustā, Nīcas parkā

XI. tradicionālos zemnieku svētkus

ar brīvdabas izrādi

Viesosles Liepājas drama un opera ar lugu

„Jo plīks, jo traks“

Svētki sāksies ar dievkalpojumu Nīcas baznīcā plkst. 11.
Svētkus atklās pl. 2 p. p., izrāde sāksies pl. 4 p. p.
Autobusu satiksme ar Liepāju. Ieejas maksa Ls 1,—.

Par darbinieku atvaļinājumiem

Likums par darba laiku nosaka, ka algotiem darbiniekiem pēc sešu mēnešu nostrādāšanas vienā iestādē vai uzņēmumā, piešķirama gada laikā ne mazāk kā divu nedēļu ilga atpūta ar pilnu algas izmaksu. Ja darbinieks pēc sešu mēnešu nostrādāšanas vienā iestādē vai uzņēmumā labprātīgi darbu atstāj vai arī tiek atlaists no darba, viņam pienākas atvaļinājums proporcionāli nostrādātam laikam.

Tāpat aprēķināma atpūta jeb atlīdzība, ja pēc trīs mēnešu nostrādāšanas darbu uzsāka darba devējs. Vienīgi gadījumā, ja darbu tādu jeb citādu iemeslu dēļ pārtrauc pirms pilnu trīs mēnešu nostrādāšanas, tiesība uz atvaļinājumu atkrīt. Darbiniekam nav tiesības uz atvaļinājumu, ja tas aiziet no darba pirms pilnu sešu mēnešu nostrādāšanas.

Likums nosaka, ka darbiniekam tiesība uz pilnu un nepārtrauktu atpūtu divas nedēļas gadā. Darba devējs nevar piešķirt šo laiku pret darbinieka gribu dalītā veidā. Uz atpūti vienošanos atpūtas dalīšana var notikt. Atpūtas vietā, ja tam piekrīt darba ņēmējs, var izmaksāt atlīdzību naudā. Bet pret darba devēja gribu darbinieks nevar pieprasīt un saņemt atpūtas vietā naudas atlīdzību.

Tiesība uz atvaļinājumu ir publiska tiesība, kādēļ iepriekšēja atteikša-

nās no atvaļinājuma, kā arī no atlīdzības atvaļinājuma neizlietošanas gadījumā, nav uzskatāma par saistošu. Cits jautājums, ja pēc atvaļinājuma izkalpošanas darbinieks labprātīgi atsakas to izlietot un dāvina darba devējam arī atlīdzību par neizlietoto atvaļinājumu.

Ja darba līgums nosaka darbiniekam labvēlīgākus atvaļinājuma noteikumus nekā likumā paredzētos, tad šāds līgums darba devējam saistošs.

Atvaļinājuma tiesība pieder tikai algotiem darbiniekiem, tas ir tādiem, kas izpilda darbu uz personisku darba līguma pamata, bet darba uzņēmējiem tiesību uz atvaļinājumu nav. Darbinieki, kas algas vietā saņem zināmas «dzeramnaudas», resp. procentus no viesu tērpiem kafēnīcās, restorānos u. t. t., kaut arī nesapņemot algu no darba devēja, bauda tiesību uz atvaļinājumu.

Atvaļinājuma tiesība ir arī tās darbinieku kategorijas daļai, kas nebau- da tiesību uz virsstundu atlīdzību, piem. likumā par darba laiku pare-

dzētām uzticības personām uzņēmumos, mājkalpotājiem pilsētu administratīvās robežās, slimnīcu, patversmju un bērnu namu kalpotājiem.

Vairākām šīs grupas nozarēm izdoti speciali likumi par atvaļinājumiem: tādi ir dzelzceļu, pasta, telegrafa un telefona darbiniekiem u. c.

Atvaļinājuma tiesības nebauda laukstrādnieki t. i. lauku darbos nodarbinātie algotie darbinieki, kam pielīdzināti arī tie, kas pilsētu administratīvās robežās nodarbināti lauksaimnieciska rakstura darbos, kā, piem., dārzniecību vienkāršie strādnieki. Turpretim kvalificētie dārzu strādnieki pilsētā nav pielīdzināti laukstrādniekiem.

Kā paskaidrojās Senats, strādnieki, kas nodarbināti laukos, bet ne lauksaimnieciska rakstura darbos, bauda tiesību uz atvaļinājumu.

Bez tam, tiesību uz atvaļinājumu nebauda kuģu kalpotāji jūras kuģniecībā, lauku kooperatīvo sviesta ražošanas organizāciju un lauku kooperatīvu darbinieki. Arī šie darbinieki var iegūt tiesību uz atvaļinājumu, ja

tas speciali paredzēts viņu darba līgumā.

Nepieciešami, lai darbinieks laika sprīžus (1 gadu, 6 vai 3 mēnešus) būtu atradies darba līguma attiecībā bez pārtraukuma. Pārtraukuma gadījumā katrs darba posms skaitams atsevišķi.

Par darba līguma pārtraukumu nav skaitams līguma fiktīvs uzteikums, kādus pēdējā laikā sākuši pielietot mazāk solidi uzņēmēji, lai izvairītos no pienākuma dot saviem darbiniekiem likumīgo atpūtu. Tāpat par pārtraukumu nav uzskatāma izpalikšana no darba sievietēm dzemdību laikā — 4 nedēļas priekš un 8 nedēļas pēc dzemdībām.

Piezīmējams, ka dzemdību atvaļinājumu un citus tamlīdzīgus pārtraukumus neatskaita no kopējā nostrādātā laika.

Par atvaļinājuma piešķiršanu jā rūpējas darba devējam. Akorda darba strādniekiem un tiem, kas strādā par procentiem vai dzeramnaudām, pašiem jāpieprasa atvaļinājums un jā rūpējas par tā saņemšanu.

Atvaļinājums piešķirams katru gadu. Ja darba devējs atvaļinājuma piešķiršanu nokavējis, viņš var pieprasīt, lai darbinieks izlieto atvaļinājumu tikai par pēdējo gadu, bet pārējo jāmaksā naudā, ja to pieprasa.

Ja darba devējs piedāvā darbiniekam likumīgo atvaļinājumu un pēdējais šo tiesību atsakas izlietot, viņš zaudē tiesību uz atlīdzību naudā.

Tiesība prasīt atvaļinājumu, jeb neizlietotā atvaļinājuma vietā naudas atlīdzību, noilgst 10 gadu laikā, kamēr virsstundu atlīdzību var pieprasīt tikai par pēdējiem 2 gadiem.

Laikā, kamēr slimo kases dalībnieks vai dalībniece slimības vai dzemdību gadījumā saņem naudas pabalstu no slimības kases, darba devējs nevar piešķirt atvaļinājumu atpūtai. Atvaļinājumu var piešķirt tikai pēc darba spējas atgūšanas — pabalsta izbeigšanās. Ja pēc tam darbinieks vietā vairs neatgriežas, darba devējam jāizmaksā par neizlietoto atpūtu atlīdzība naudā.

Pa naudas pabalsta saņemšanas laiku no slimo kases atvaļinājuma izlietošana pārtraucama un turpināma pēc pabalsta tiesības izbeigšanās.

P. Z.

Neizdevīga vasara biškopjiem

Ilgstošā sausuma dēļ Vaiņodes, Embutes, Nīgrandas, Nīkrāces, Asītes un Aizviķu pagastos bitēm medus ienesums šinī vasarā ļoti mazs, kas pēdējo 10 gadu laikā nav piedzīvots. Nedaudz vairāk medu ienesušas dravas Pampaļu un Ezereš pagastos.

Oktobrī Vaiņodes lauks. b-bas biškopības sekcija rīkos medus ražas apskati. Biškopji aicināti sagatavot apskatei eksponātus: medu, vaskus un mākslīgās šūnas.

JAUNAS AUTOBUSU LINIJAS.

1. augustā dzelzceļu virsvalde atklās divas auto līnijas pasažieru un preču-pasažieru satiksmei maršrutos: Priekules stacija—Vaiņodes stacija — Asītes un Embutes pagastnamī—Meldzeres ceļš. Otrā līnija: Priekules stacija—Diždame—Gramzdas bij. krogs un pagastnams.

Līnijas domātas galv. kārtā pasažieru pārvadāšanai no Vaiņodes un Priekules stacijām un autobusu satiksme pieskapota iedzīvotāju norādītiem ērtiem vilcieniem.

Autobusus būs nodalījums braucējiem, preču, ekspressūtījumu un bagāžas pārvadāšanai.

Jaunās autobusu līnijas ļoti vērtīgs ieguvums Priekules, Asītes, Embutes, Vaiņodes, Aizviķu un Gramzdas pagastu iedzīvotājiem.

«BANGA» BRAUKS UZ ZVIEDRIJU.

Tūrisma nodaļa sarīko 11. augustā tūristu kuģi «Banga» atpūtas braucieni pa Baltijas jūru līdz Stokholmai. Dalības maksā 70 ls ieskaitīts arī uzturs, pase, ieejas un visi izbraukumi. Pieteikšanās līdz 2. augustam.

TŪRISMA KONFERENCE RĪGĀ.

Augustā Rīgā notiks plaša Eiropas valstu ceļojumu biroju pārstāvju sanāksme, piedaloties Eiropas valstu tūrisma iestāžu vadītājiem un ekspertiem. Pārrunās arī gatavošanos pasaules olimpiādei Helsinkos 1940. g. un apspriedīs ceļojumu maršrutus caur Baltijas valstīm uz Helsinkiem.

Auguši zemturu noguldījumi

Pēc valsts statistiskās pārvaldes ziņām Liepājas apriņķī lauksaimnieku noguldījumi krāj-aizdevu sabiedrībās no Ls 667.074.— pag. gada 1. janvārī gada laikā pieauguši uz Ls 707.244.—. Lauksaimnieku — noguldītāju skaits apriņķī ir 1.758. Liepājas pilsētā 158 noguldītāji-lauksaimnieki krāj-aizdevu sabiedrībās bij noguldījuši Ls 133.884.—. Aizputes apriņķī 130 noguldītāji uzkrājuši Ls 63.987.—. Caurmērā visā Kurzemē viena lauksaimnieka noguldījums ir Ls 612.—.

Starp Liepājas apriņķa pasta krāj-kases noguldītājiem 1.778 ir lauksaimnieki vai 17%. Aizputes apriņķī 418 noguldītāju vai 32% no kopskaita.

Visā valstī zemturu noguldījumi krāj-aizdevu sabiedrībās sasniedz 11.000.000.— ls.

Sevišķu pazīmju nav

VALTERA FRANKA-RŪTA romāns

(29. turpinājums.)

Gastons paņē un sajauc kartis un pirkstu galiem uzmanīgi aptausta malas. Kā tad, vietu vietām karšu malas ierautas, mazliet atliektas — tā bilde skaidra.

Pāris trīs reizes tie ļaus viņam vinnēt, tad resnais sāks uztraukties, ka visu laiku pazaudējis un prasīs revanšu un liks galdā divdesmit frankus. Gribot, negribot Gastonam vajadzēs ļaut tam revanžēties. Pēkšņi resnais vinnēs divdesmit frankus un pēc tam vēl reiz divdesmit, kas zin, varbūt pēc tam viņš vēl vairāk iebāzīs savā kabatā un tā viņš ceļa naudu būs atspēlējis.

Kā Gastons neredzējis, tā arī notiek. Divas reizes viņš vinnē pa trīs frankiem. Resnais sāk uztraukties un prasa revanšu par divdesmit frankiem. Spēle kļūst nopietna. Bet pa šo laiku Gastons arī ievērojis atlocītās kartis, zin, kā rīkoties. Pārceļot kartis viņš tās slepus samaina un tikai tad dod izdalīt. Resnais tikko var valdīt lielo pārsteigumu, ka nav dabūjis tādas kartis, kādas jaucot sev iedalījis. Spēle izšķiras puss minūtē un Gastons pievāc visas trīs iemaksas. Resnais vairs nesaprot, kas ar viņu notiek. Tagad katrs liek galdā četrdesmit frankus. Gastons atkal vinnē, jo viņš ir atmaskojis šos lētīcīgo ļautinu mūļkotājus. Visu guvumu viņš iebāz kabatā, paklanās pret resno un saka:

«Citreiz nesviežiet kalpu zem galdā», noliecas, paceļ tišām nosviesto karti un noliek to resnajam priekšā uz galdā.

Gastons iet ārā no kupejas. Palicēji pārsteigti norāugas tam pakaļ.

Gastons apstājās atkal trokšņainajā, piesmakušajā gaitenī. Vēl tikai pusstundas brauciens līdz Marselai. Pulkstens drīz būs pieci no rīta. Caur logu iespiežas pelēcīga rīta blāzma. Trešās klases pasažieri pamostas un sāk gatavoties drīzajam gala mērķim. Viens otrs iznāk gaitenī un žāvādamies, miegainu skatu palūkojas caur logu garām slidošajā ainavā. Jūra pazudusi un vilciena apgaismoto logu rinda slīd cauri vienmuļam apgabalam, tā ka pat jūsmīgākais dabas skatu cienītājs var mierīgi sagatavoties uz izkāpšanu.

Vientulais cilvēks, šis izpostītais, nelaimīgais cilvēks, tikai tagad pilnīgi atsvabinās no pirmīt redzētās atmiņu gleznas. Ja, viņam pat šķiet, ka šinī pasaulē, starp saviem jaunajiem kolēģiem viņš tīri labi varēs iedzīvoties. Abus viltīgos spēlmanus viņš taču pieveica. Tik bezpalīdzīgi mēs nemaz neesam, viņš domā, gan jau tad ar citām lietām tāpat tiksim galdā.

Redzēsīm, kas turpmāk gaida.

XIII.

No piestātnes Gastons iziet uz ielu.

Uz kādu ielu, kurā viņam nekas nav meklējams, vispārīgi šinī pilsētā viņam nav nekā ko darīt, neko viņam te nevajag. Viņš redz bezgalīgas namu rindas un neskaitāmi daudz logu. Šajos namos, aiz šiem logiem dzīvo ļaudis, viņiem ir franču gaumē iekārtotas dzīvojamās istabas, saukti ziloni, ar mīkstām mēbelēm un kamīnu. Uz kamina malas zem stikla kupola stāv pulkstens, kurš vairs neiet, bet viņš tur stāv gadiem ilgi. Un šajos namos, šajās istabās šiem ļaudīm ir mājas. Viņam nekur nav mājas šinī pilsētā. Kur lai viņš iet?

Bet viņam nemaz nav jāvada savu solu virzienu, kājas pašas zin ceļu. Šeit ir kārtīgu ļaužu iecirknis, šeit viņam nekas nav meklējams, viņam jāiet tur, kur mīt viņam līdzīgie.

Jau Kanebjēra iela, sākumā var saskatīt vecās ostas palso, mierīgo ūdens līmeni. Pakavveidīgi no trim pusēm to apņem tumšais, noslēpumainais ostmalas iecirknis. Mazās ieliņas iet krustu šķersu, kā skudru taki. Šinī vietā Eiropa nodibinājusi visciešāko kontaktu ar pārējiem kontinentiem. Šeit dzīvo vienu vietu krāsainie un baltie bastardi, noziedznieki un dzīves izstumtie. Gastons domā, ka šeit vismaz pagaidam, ir arī viņa vieta.

Paga! Vispirms viņš ieies šinī veikalā. kuru pašlaik slēdz valā un iegādāsies sev gumijas apkalīti. Bez gumijas apkalītes nevar, tā ir vajadzīga, viņš mēģina sev iestāstīt.

Vīnu apkalpo izsūtāmais zēns, tas ir ballīgs un nedrošs, jo pircējus viņš nekad vēl nav apkalpojies. Līdz šim viņam ir bijis atļauts tikai uzcelt un nolaist lielo logu aizkarus un iznest sāņus. Tagad viņš pirmo reizi pats pārdod. Viņš ir lepns, bet tomēr

apjucis. Gastonam jāpalīdz viņam sameklēt garajās plauktu rindās kastītes ar viegli tīramajam gumijas apkalītiem. Beidzot viņi tās arī atrod.

«Ai, ai!» Gastons iesauca. «Šeit ir tikai tādas ar tiem nejēdzīgiem ovaliem pogcaurumiem. Vai jums citādas nav?»

Par abiem viņi atrod arī citādas. Tagad jāuzzin cena, zēnam nav ne jausmas, cik tāda apkalīte varētu maksāt. Viņi skatas uz kastītēm, vai kaut kur nebūs cena uzrakstīta.

Beidzot ienāk īstais pārdevējs un pirkšana norit parastā veidā.

Ar katru turpmāko soli Gastonam kļūst jo skaidrs, ka šis ir bijis viņa pēdējais darījums līdzšinējā un pirmais darījums turpmākā pasaulē.

Viņš vēl apstājas Kanebjēra ielas lejas galā — tikko pirkto apkalīti iebāzīs svārku kabatā. Pa labi un kreisi no viņa stiepjas ostmalas iecirkņa režģis. Te, šinī vietā, kur viņš tagad stāv, beidzas civilizētās pasaules robežas. Tās pasaules, kurā viņš līdz šim dzīvojis. Šeit beidzas Eiropa. Tālāk sākas tas sabiedrības slānis, kurā praktiskā nozīmē policijai nekas vairs nav darāms. Protams, reizi pa reizei viņa šķietas pārmeklējam šo iecirkni, bet tāpat ka visi, arī kārtībnieki sargas apdedzināt nagus.

Te, uz šī akmens sola, viņi ar Violetu pāris reizes sēdējuši. Tāpat netaļu viņi reiz ieturēja āzaidu un dzēra gaišu, smaržīgu vīnu. Dzīvo vesela, Violeta, arvienu domāšu par tevi, bet piezvanīt tev nevarēšu, jo es ielīdžu tādā vietā, kur tāļruņa nav, kur viņiem tālrunis nav vajadzīgs. Dzīvo vesela un dari to labāko, kas tavos spēkos. Sveicini no manis sinjorīnu Fransu, šo jauko, veco meiču. Es laikos dibenā.

(Turp. vēl.)

Kara gadījumā Anglijā būs informācijas ministrija

LTA. Londonā 27. jūl. Anglijas iekšlietu ministrs sers Samuels Hors apakšnamā sniedza paskaidrojumus par informācijas ministriju, kādu domāts nodibināt kara gadījumā, kā arī par nesen nodibināto ārzemju informācijas departamentu pie ārlietu ministrijas. Viņš, Hors, nekādā ziņā nepiekrīst tādai informācijas ministrijas dibināšanai, bet kamēr ārzemēs izplata dažādas melu ziņas par angļu politiku un nostāju, neesot iespējams no šī resora dibināšanas atteikties. Patlaban nodibinātā ārzemju informācijas departamenta mērķi esot sekoši: sniegt ārzemēs pareizu informāciju par angļu politiku un kultūras dzīvi, organizēt miera laikā ierēdņu kadru informācijas ministrijai un kara gadījumā radīt informācijas centrāli tiklab metropolē, kā arī

aizūras zemēs. Sakarā ar to papildbudžetā esot uzņemts 10 milj. angļu mārc. šo ierēdņu atalgošanai. 100.000 angļu mārc. esot paredzēts literatūras darbu un filmu izplatīšanai ārzemēs, kā arī turistu apmaiņai, bet abiem tiem esot jābūt par sadarbību ar vietējām organizācijām. Nopietnā brīdī visa angļu prese nostāsies valdības pusē, jo esot jābūt kara laika piedzīvojumiem. Tāpat tiek gatavota arī filmu un radiofona izmantošana varbūtēja kara gadījumā. Ministru prezidents Čemberlens pēc apakšnama sēdes šodien izbrauca

uz Čekersu, lai pavadītu nedēļas beigās atpūta.

• ATDOD SPĀNIJAS BANKAS ZELTU.

LTA. Parīzē, 27. jūl. Piecos brutos auto mobilgvardes locekļu pavadībā šodien nogādāts uz Spānijas robežu savā laikā Francijā atvestais Spānijas bankas zelts 50 miljardu franku vērtībā. Uz Spānijas robežas zelta sūtījumu sagaidīja militārkomandants un spēju kareivju sardzes.

Polijas nota Dancigai

LTA. Varšavā, 26. jūlijā. Polijas ģenerālkomisariāts Dancigā vakar iesniedzis asu notu brīvpilsētas valdībai, pieprasot šī gada 20. jūlijā nosūtīt poļu robežsarga Budzeviča slepkavas un līdzdalībnieku sodīšanu. Ģenerālkomisariāts atbildēja arī Dancigas valdībai uz diviem iesniegumiem par jaunu robežincidentu, kas pēc vācu informācijas esot noticis naktī uz 24. jūliju. Poļu iestādes pēc izmeklēšanas noskaidrojušas, ka tāds incidents vispār nav noticis.

PLŪDI VĀCIJĀ.

LTA. Berlīnē, 27. jūl. Oderas upes un pieteku līmenis pēdējās dienās ievērojami cēlies virs normas. Ratiborā vakar ūdens līmenis sasniedza 7,25 m augstuma. Oderas ieleja pārplūdusi kilometriem tālu. Virs ūdens tikai redzami koku gali un straume plūst pāri jau gandrīz augstajiem upes tiltiem.

Asinis — lidmašīnā

Karam izceļoties Bristolas pilsētā, Anglijas rietumos, iegūs sevišķu un īpatnu nozīmi un svaru. Lieta tā, ka Sausmīdas slimnīcā Bristolā būs jātop par visas angļu asiņu transfūzijas apkāpes centru, gadījumā, ja valsts labākiem dēļiem atkal būtu jāslācē savām asinīm kara lauki. Patlaban jau izbūvēta organizācija ar plašiem nozarojumiem, kas stātos darbā, tiklīdz sāktos karš. Šī organizācija sadalās divās grupās, no kurām viena gādās par civiliem iedzīvotājiem, otra rūpēsies par kareivjiem uguns joslā. Ne mazāk kā simts cilvēku, kas brīvprātīgi dos savas asinis karojošo vajadzībām, piederēs šai organizācijai, bet iegūtās asinis sevišķos rezervuāros uzglabās svaigas četrpadsmit dienu ilgi. Blakus Sausmīdas slimnīcai ierīkota plaša lidosta, kur dienām un naktīm stāvēs gatavībā vesela flotile lidmašīnu, lai dārgo kravu — asinis, gaisa ceļā izvadātu pa visām kara lazarētēm.

Tādā kārtā, bez šaubām, ātras asiņu pārliešanas ceļā, būs iespējams glābt daudz karā smagi ievainoto dzīvības. Lielākā daļa šādu asiņu devēju laikam būs sievietes, jo kara gadījumā tās vienmēr būs pie rokas. Vienas nedēļas laikā Londonā vien jau pieteikušies 13.000 asiņu devēju, — labākā liecība par tautas uzpurēšanās spējam valsts grūtību brīdī.

Izgudrotāji — ar pamatskolas izglītību

Izglītība ne katrreiz lietderīgi pielietojama praktiskā darbā. Un kultūras vēsture mums rāda, ka daudzus atradumus un izgudrojumus veikuši cilvēki ar vismazāko izglītību. Skiet, ka mūsu smadzenes būtu itkā pārslogotas ar praktiski nevērtīgām gudrībām un lieliem darbiem ne katrreiz nepieciešama visaugstākā izglītība. Sekojošās slavenības to pierāda.

Džemss Vatts, tvaika mašīnas izgudrotājs, apmeklēja tikai draudzes skolu un savus vecākus skumdināja ar to, ka īsti labi nevarējis iemācīties nevienu amatu. Vēlākos gados, kad tvaika mašīnu visur daudzinaja, Dž. Vattu mehaniķu savienība aicināja par ekspertu, neprasot mehaniķa apliecību.

Džordžs Stefensons, at-

slēdznieku amata māceklis, ieguva slavu kā pirmais lokomotīves būvētājs. «Mašīnmeistari-lietpratēji» to pat apsūdzēja parlamentā, nosaucot viņu par gaisa grābsli un valsts naudas izšķērdētāju, četri deputāti Stefensonu brīdināja no «nedarbiem», bet St. palika sturģalvīgi pie sava un tā radās pasaulē lokomotīvu rūpniecība.

Jozefs Mongolfjē, gaisa balona izgudrotājs, bij māceklis papīra fabrikā un ar savu vieglprātību darija raizes vecākiem. Lielā trūkumā uzauģuša stikla slīpētāju amata māceklis Jozefs Fraunhofers kļuva par pasaulslavenu zinātnieku: viņš atrada paņēmieni kā iegūt labu un optiski vienvēidīgu stiklu lielākos gabalos. Ar to bija gūta iespēja būvēt lielos observatoriju teleskopus un astronomijā sākas jauns laikmets. Fraunhofers konstruēja toreiz modernāko un labāko tālskatu. Arī Jozefs Ressels, kuģa dzenskrūves izgudrotājs, bija beidzis pamatskolu un strādāja kā ierēdnis mežniecības nozarē. Robertu Fultonu, kurš 1801. gadā pirmais uzbūvēja torped-laivu, bet 1803. gadā — pirmo tvaikonī, Napoleons nosaucis par nerru. Fultons bija krāsotājs. Pulkstenmeistars Otto Mergentalers izgudroja burtus saliekamo mašīnu, bet ratnieks Maksims — ložmetēju un dekorāciju krāsotājs Samuels Morze — telegrafa. Ieroču fabrikants Alfreds Krupps, auto fabrikants Adams Opels un automātiskās pistoles izgudrotājs Mauzers — sākuši karjeru kā atslēdznieku amata mācekļi. Edisons bij avižu pārdevējs, bet Benjamins Franklins — burtlicis.

Vēl varētu nosaukt daudzus izgudrotāju vārdus, kuri nākuši no pamatskolas. Vēlreiz pasvītrosim, ka beidzamos divos gadsimtos svarīgākie izgudrojumi — tvaika mašīna, lokomotive, kuģa dzenskrūve, tālskats, gaisa kuģis, telegrafs, kino un citi veikti no cilvēkiem bez akadēmiskās izglītības. Te varētu rasties secinājums, ka izgudrojumi, ko veikuši šādi ļaudis, nebūtu bez pārbaudes noraidāmi. Protams, svarīgos gadījumos. O. R.

Dorupes-Grobiņas lopkop. pārraudz. biedrība

sarīko svētdien, 30. jūlijā skaistajā Liepājas virsmežn. zaļumsvētku laukumā VĪTIŅOS pie senču ozolēm

zaļumsvētkus

Sākums plkst. 15

ar referātu par tekošiem lopkop. dienas jautājumiem un deju.

Spēlēs iecienītais Otaņķu pūtēju orķestris Otaņķa kga vadībā. Ieejas maksa: dāmām Ls 0,80, kungiem Ls 0,50. Pilna bufete. Velospedu uzraudzība. No Liepājas motorlaivu satiksme līdz Friča birzei, no kurienes svētku lauk. 1 km. Jo kupli svētkus apmeklēt lopkopjus un labvēļus lūdz

biedrības valde.

Skaistums un aizsardzība — miliona pilsētas rūpes

(VESTULE «KURZEMES VĀRDAM» NO VARŠAVAS).

Pirms simt, gadiem Varšavā bija nepilni 250 tūkstoši iedzīvotāju. Pašlaik to ir 1.300.000, t. i. tikpat daudz, cik visā Igaunijā. Iedzīvotāju pieaugšana saistīta ar ārpilsētas daļu pievienošanu Polijas galvas pilsētai, ar jaunu iecirkņu izbūvi, kuru XIX. gadsimtenī vēl nebija. Varšava ir viena no vecākām Polijas pilsētām. Pēc galvas pilsētas pārvešanas no Krakovas uz Varšavu, pilsēta sāka attīstīties. Pilsētas centrs, t. i. iecirkņi, kuros atrodas karāļu pils, pilsētas valde, t. s. «Stare Miasto» («Vēcā pilsēta»), skaistākās baznīcas un aristokrātu mājas — jāpieskaita XVII. un XVIII. gadsimteniem. Visskaistākās būves Varšavā celtas pēdējā poļu karaļa Stanislava Popatovska laikā. Popatovskis audzināts un izglītots itaļu garā, uzaičināja Varšavā Itālijas labākos arhitektus, tēlniekus un māksliniekus, cenšoties pacelt savas pilsētas skaistuma līmeni.

Krievu laikiem (1798.—1915.) nebija rosinoša iespaids pilsētas attīstībā. Arhitektūra bij nabadzīga, daudzus iecirkņos mājas vairāk līdzinājās kazarmēm, nekā galvas pilsētas namiem. Krievu valdība izbūvēja Varšavas visaugstākā vietā milzu katedrāli. Zelta torņi atgādināja Maskavu. Bet Varšavā katedrāle bija lieka, jo pirmskara gados te atradās tikai 5.000 pareizticīgo. Tiklīdz krievi atkāpās no Varšavas (1915), šo katedrāli nojauca. Bezgaumīgas ēkas, katedrāle, šaurās ielas un zirgu tramvajs — lūk, krievu

laiku Varšava. Visla palika neregulēta un ikgadus appludināja attālākos pilsētas iecirkņos.

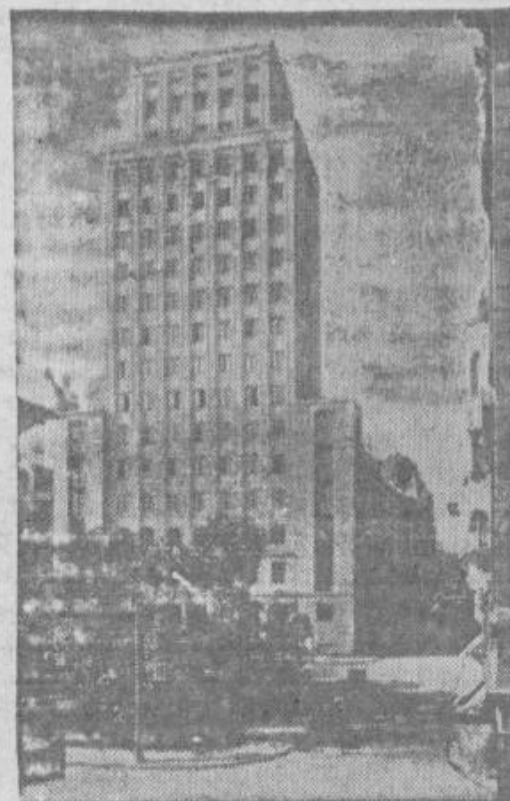
Brīvā Polija jau patstāvības pirmajos gados pievērsās savas galvas pilsētas izdaļošanai. Poļu karaļu pili atjauno jau 12 gadus. Pēdējos gados ļoti rūpīgi atjauno arī «Stare Miasto», seno Varšavas centru. Tālāk izbūvēti jauni iecirkņi, apstādījumi un priekšpilsētas: Żolibożs, Saska Kenpa, Mokotu.

Strādnieki pēdējā laikā guvuši savu iecirkni vārdā «Stikla mājas». Katram strādniekam ir 1—2 istabu dzīvoklis ar kopēju vannu, veļas mazgātuvu, bibliotēku, tas ir dārzīpa īpašnieks 100 kvm platībā. Par nelielu maksu viņš var iegūt mājiņu savā īpašumā.

Varšava attīstās. 1938. gadā sāka skaidrot «metro» būves iespējas. Pilsētas centrā sāk parādīties «debeskrāpji». Visaugstākais no viņiem (18 stāvi) būvēts Napoleona I. laukumā. Beidz izbūvēt Jeruzalemes alejā centrālo staciju.

Dzīvā kustība spieda ierīkot jaunus satiksmes signālus. Kājniekiem galvenās ielas jāpāriet pulkā — vērojot signālus. Kārtībnieki regulē satiksmi no īpatiem «torņiem».

Pēdējo dienu politiskie pārdzīvojumi atstājuši iespaidu arī uz iedzīvotāju gara stāvokli. Uz aicinājumu piedalīties «valsts gaisa aizņēmumā» sāka plūst lieli naudas ziedojumi no bagātniekiem, nabadzīgie iedzīvotāji

Varšavas debeskrāpis.

nesa laulību gredzenus u. c. Hetas. Ievērojama poļu tenors Kiepara rīko piekto koncertu aizņēmuma labā. Suma, ko savāca trijos mēnešos, tuva 500. milj. zlotu. Polijas galvas pilsētas skaistums un viņas apsardzība, lūk miliona galvas pilsētas iedzīvotāju galvenās rūpes.

L. Burkate.

Varšavā, 1939. g. jūlijā.

Jauns tvaikonis

F. Grauda redereja nopirkusi jaunu tvaikonī, skaitā piecpadsmito. Tas ir 1911. g. būvētais angļu tvaikonis «Bright Wings». Jaunpirktais tvaikonis pārdēvēts par «Everoja» un atrodas Amsterdamas dokā. Jaunais tvaikonis ir 7300 to liels ar 10 mezglu ātrumu. Pirmo reizi «Everoja» Liepājā ieradīsies 1. augustā.

Agr. J. Grinblats

Ko vērojam Lietuvā

Gan tiesa, ka Līktepa lēmējam patīcis ļaut Lietuvai tapt un veidoties ievērojami grūtākos apstākļos nekā mums. Pirmskara gados, kad šai zemītē ap Baltijas jūru valdīja bargais krievu režīms, lietuviešiem bija piemēroti citi likumi, nekā mums, īpaši par izglītību un gara gaismu. Lietuvju jaunatnei toreiz bija aizliegtas studēt Krievijas augstskolās, arī drukāta vārda izplatīšana latīņu rakstībā bija noliegta.

Toties šodien viscaur vērojam mīlīgu progresu saimnieciskā, kulturalā un sabiedriskā dzīvē. Atsevišķās ražošanas nozarēs Lietuvas lauksaimniecība pat aizsteigusies mums priekšā. Šai sakarībā jāpiemin putnkopība un gaļas eksports. Visai pamācoši vērot, ka Lietuvas lauksaimnieks prot piešķirt nozīmi citkārī par sīku saukstai nozarei — putnkopībai. Kautie tītari, zosis, pīles un c. mājputni ceļo pāri jūrām, kur atrod nopēmējus. Neilgā laikā šī eksportprece paguvusi iekarot sev slavu. Pagājušā gadā Lietuva caur sabiedrību «Maistas» izvedusi kautus putnus par 3,5 miljoniem litu. Jāuzsver ievērojams pieaugums bekona un speķa cūku eksportā. Patlaban Lietuva izved uz ārzemēm ikgadus 10 reizes vairāk cūkgaļas nekā mēs. Par sēklu tirdzniecību jāsaka, ka Lietuvai savu vajadzību apmierināšanai nav zālāju sēklas, nedz arī ābolīna, tie jāieved.

Pēdējos gados attīstījies arī maizes labības eksports. Labi nostādīta agronomiskā propaganda, kuru veic Lietuvas lauksaimniec. kamera, kas šogad atskatījusies uz 15 darba gadiem. Plašākais lietuvju lauksaimniecības laikraksts «Uķininko Patarejas» patlaban iznāk ap 100.000 eksemplāros. Iznāk katru nedēļu plašā formātā ar pielikumiem mājturībai un mazpulku jaunatnei. Bez tam kamera izdod vēl 3 žurnālus, no kuriem viens «Zemes Ūkis» veltīts zinātniskai lauksaimniecībai, bet pārējie divi — dārkopībai un sīkajām lopkopības nozarēm. Lietuvas lauksaimnieki klausā agronomu aizrādījumus, kamdēļ ražu celšanas darbs

tur sekmīgi veicas.

Tuvojas noslēgumam plašais zemes ierīcības pasākums, kura pamatā ir bijušo sādžu sadalīšana viensētās. Nozūd aizmirstībā raksturīgie lauku māju salmu jumti, kurus atvieto glītas, gaumīgas jaunceltnes. To būvei seko iestādes un rūpējas, lai visā valstī veidotos viengabalains, īpatnēji lietuvisks celtnu stils. Un vērojot caur auto logu Lietuvas laukus, acs tikami skata jauno ēku iespaidīgo kopainu. Pagātnē aiziet pussagruvušās un na-

badzīgās būdības, pašķirot ceļu jaunās Lietuvas viensētu sistēmai. Bet arī tagad katru lauku māju grezno rūtu dārziņš — ikvienas lietuvju tautu meitas lepnums. Ceļu krustojumos un māju pagalmos redzami lielle koka krusti ar Krustā sistā tēliem. Un ceļam kalnā uzvijoties, braucēju no vairākām pusēm sveicina dievnamu torņi. Šinī katoļticīgā zemē baznīcām lērādīta redzama vieta: dievnamam jābūt augstākam un lepņākam par visiem citiem namiem.

Nepārprotams brīdinājums Japānai

No Čunkingas ziņo, ka tur Sav. Valstu lēmums uzteikt tirdzniecisko līgumu ar Japānu uzņemts ar ārkārtīgu sajūsmu. Vašingtonas aprindās un presē lēmums esot izsaucis pārsteigumu. Valsts departamenta ierēdnis laikrakstu pārstāvjiem paskaidrojis, ka šī soļa mērķis esot «amerikanu interešu sekmīgāka sargāšana un attīstīšana». Pieņem, ka kongress janvāra sesijā pārrunās ieroču un kara rūpniecībai nepieciešamo izejvielu izveidumu aizliegumu uz Japānu. «Associated Press» domā, ka līguma uzteikšana notikusi uz prezidenta tiesa rīkojuma pamata.

Havasa korespondents no Vašingtonas ziņo, ka pirmais iespaids, kādu atstājis amerikāņu valdības lēmums

uzteikt tirdzniecības līgumu ar Japānu, ir tāds, ka valsts departaments ar šo soli gribējis Japānu brīdināt un neatstāt tai nekādu šaubu par Sav. Valstu nostāju. Politiskās aprindās aizrāda, ka tirdzniecības līguma uzteikšanai politisku apsvērumu dēļ Sav. Valstu vēsturē gandrīz nav precedenta. Tas neatkarīgi no citu valstu politikas Ķīnā uztura spēkā «vājēju durvju» principu. Līdz ar to skaidri norādīts, pie kādiem pretlīdzekļiem Amerika ķertot, ja būtu apdraudētas Sav. Valstu vai to pilsoņu intereses. Tomēr pirms sankciju sākuma amerikāņu valdība dod Japānai sešus mēnešus laika grozīt savu politiku Ķīnā pret Sav. Valstīm.

Lasītāju vēstules redakcijai

Ejot pie darba, redzu, ka Čakstes laukumā vairākas sievietes apravē laukumā ceļus. Tas pareizi, vai ne? Mūsu skaistie apstādījumi kopjami un uzturami kārtībā. Bet — ap laukumu atrodas daudz skolu. Patiesībā arī laukums domāts skolām. Tādēļ arī pašām skolām vajadzētu rūpēties, lai laukums vienmēr izskatītos kārtīgs un tīrs. Katrs mūsu pamatskolu audzēknis izmaksā pilsētas pašvaldībai

Darīsim visi, ko spējam

Ls 100.— līdz 150.— gadā. Skolniekiem vajadzētu censties šos lielos izdevumus pēc savām spējām pašvaldībai atlīdzināt. Labās gribas, varbūt, netrūktu, bet to vajaga sakopot, un parādīt darbos. Skolnieku praktiskās nodarbēs varētu ietilpināt skolas pagalmu un tuvākās apkārtnes izdaļošanu un kopšanu. Spodrības nedēļa turpmāk, domājams, neaprobežosies ar vienas vai pāris nedēļu propagan-

Isas ārzemju ziņas

IGAUNU TENORS — STOKHOLMAS OPERĀ.

Pazīstamais igauņu tenors Edo Kariso parakstījis līgumu ar Stokholmas karaļisko operu.

ZAKOPANE SNIEG.

Zakopanē uzkrītusi sniega kārtā, pirmā šai vasarā. Kasprovas virsotnē jau vairākas dienas temperatūra ir dažus gradus zem nulles.

SKOBLINS NOTIESĀTS AIZMUGURISKI.

Parīzes zvērināto tiesa aizmuguriski notiesājusi krievu ģen. Skoblīnu mūža spaidu darbos par ģen. Millera nolaupīšanu 1937. gada rudenī. Skoblīna sieva Pļevickaja šai lietā izcīlusi ilgāku sodu pārmācības namā.

POĻU LAUKSTRĀDNIEKI IGAUNIJĀ.

Pieprasījums pēc poļu laukstrādniekiem šovasar Igaunijā audzīs. Pavasara darbos strādāja 4550 poļu strādnieki. 200 poļu strādnieki izbraukuši uz Poliju, pa lielākai daļai kara dienestā. Tā radies laukstrādnieku iztrūkums.

IGAUNU PRESE CILDINA MŪSU CEĻUS.

«Rahwaleht» ievietojis rakstu par ceļojuma iespaidiem Latvijā. Tajā apskatīta Ķeguma spēkstacija, kas būvēta, uzsvērtas Latvijas ceļu priekšzīmīgais stāvoklis.

ATCERAS KOLONIJAS.

Vācijas iekšlietu ministrija izdevusi noteikumus par ielu un laukumu nosaukumiem ar norādījumu šai nolūkam lietot vāciešu mitņu nosaukumus ārzemēs un bijušo Vācijas koloniju vārdus.

KONFERENCĒM NAV PIEMEROTS LAIKS.

Cemberlenam apakšnamā jautāja, vai viņš nevarētu ierosināt konferenci par pasaules saimniecisko bagātību vienmērīgu sadalīšanu visu valstu starpā. Premjers atbildēja, ka patlaban neesot piemērots laiks tādai konferencē.

Bērni ciešāk jāpieskata

kt. Kalvenes pagastā Vītolu mājas dīķī noslīkusi bez uzraudzības atstātā māju Ipašnieka V. Šuberta gadu vecā meitiņa Erika.

Izbrauks uz Stokholmu pirmdien

Kā mums ziņo, rucavnieku un alšvāndznieku dejotāju pāri un tautas muzikāli izbrauks uz Stokholmu no Rīgas tikai pirmdien, 31. jūl., kuģi «Odin», lai padalītos 3. starptautiskā tautas deju sākumā no 1.—6. aug. Latviešu dejotāju grupa dodas uz Zviedriju ar Kulturas fonda un valdības palīdzību.

Pērkot mūsu fabrikā ražotos apavus, pieprasiet tos vienīgi ar mūsu preču zīmi, kas

ir sekoša

un iespiesta apavu zolēs.

Tirdzn. un Rūpn. A/S „Apavi“.

du, bet prasīs no iedzīvotājiem rūpes par spodrību visu gadu. Ja pilsētas stādījumu rāvēšanai jānodarbinā vairāki desmit cilvēki nedēļām ilgi, tad skolu audzēkņi to izdarītu dažās stundās, netraucējot mācību gaitu. Pietiktu, ja no apm. 6000 skolniekiem šinī darbā piedalās kauči desmitā daļa, lielākie. Cik daudz laika un darba roku tādā kārtā tiktu ietaupīts! Un pašvaldībai ietaupītos latī skolu vajadzībām. Skolu pārzīņu kungī, nākošā vasarā to varētu izvest dzīvē. Kāds no vecākiem.

Šoreiz ir citādi

Satiekas vecu vecie draugi, Kārlis ar Pēteri.

Kārlis: «Katru gadu tava sieva dodas ārzemju ceļojumā, bet tu paliec mājās. Un tu to atļauj?»

«Tu maldies Kārlī. Šoreiz es viņai neatļāvu doties ceļojumā».

«Bet viņa taču aizbrauca!»

«Ja, bet šoreiz bez manas atļaujas».

Kurpju veikalā.

«Cienītā kundze, šis kurpes jums ir pašā laikā. Tās nav ne par mazām, ne pa lielām, apgalvo pārdevēja».

«Lieliski, tad pamēģināsim vienu numuru mazākas».

Etnogrāfs.

Par kuršu sencilts jūrniecību

4.
Talaiku kuģu lielumu nosacīja pēc airu skaita. Kara — «gariem kuģiem» parasti bija 20—30 aires, šādu skaitu vēro kronists Indriķis mūsu ūdeņu kuģos. Olava Trigvasona daudzdzinātā kuģim «Ormam garajam» bijuši 34 pāri airu, ķīļu garums — 45 m, kas apm. divreiz pārsniedz Ošbergas laivas garumu. Šinī kuģī varēja braukt ap 300 vīru. Savā laikā tas bija lielākais kuģis ziemeļos. Bet drīzi vien parādījās vēl lielāki. Ķēniņa Knuta Lielā flotē Anglijas braucienā bijis kuģis ar 60 airu pāriem. Parastie kuģi tālbraucienos ar 20—25 airu pāriem varēja uzņemt ar 80—90 personas, lielākie ietilpa augstākā grupā. Sākumā šie ātrbraucēji izmantoti tikai kara draudzes pārvadāšanai, vēlāk tos pielāgoja arī cīņām uz jūras. Kravas kuģiem cits tips: tie daudz lielāki, plataki un augstāki. Brauca galv. kārtā ar vēja spēku. Kara laivām, turpretim bez airēm bija grūti iztikēt: tās viņiem nepieciešamas manevrēšanai cīņās.

Mūsu militārās sen vēstures pēt-

nieks V. Lamsters, pārskatot seno kuršu jūras braucēju likteņus, pasvīturo, ka pēc Indriķa Latvieša ziņām spriežot, lielie kuģi, kurus kronists dēvē par «piratica naves», — virzas uz priekšu gan burām, gan airēm. Tādā kārtā arī šeit vērojama tipoloģiska vienādība starp ziemeļzemju un senkuršu jūras laivām vai kuģiem. Bīskaps Alberts pirmā braucienā uz Livoniju savācis ap 500 krusteņus un ieradies Daugavgrīvē 23 kuģos. Uz katra kuģa iznāk caurmērā 25—30 vīru — apmēram tikpat, cik mūsu ūdeņu jūras laivās. Rodas jautājums, kādā viņi izskatījās?

T. s. «piratica» kuģu tips uzskatams par raksturīgu Eiropas ziemeļiem un mums nav lemešla domāt, ka Baltijas tautu kuģi būtu daudz atšķirīgie no vispārējā tipa, pasvīturo V. Lamsters. Nav noliedzams, ka etnogrāfiskās savādības un vietējās tradīcijas varēja radīt zināmas atšķirības starp dažādu tautu kuģiem, bet tas arī nemaina tipu vispārējo konstrukciju. Visai skaidri šo domu izsacījis arī

kapt. A. Malvess: «Kuģis jau no sirmās aizvēstures ir visu tautu kopizdomājums. Tas attīstījies lēnām, bez kādiem lieliem straujumiem lēcieniem. Gadu tūkstošiem visas jūrmalas tautas lietojušas vienādus kuģus, un senatnē nav vērojamas tik lielas starpības kuģu konstrukcijā, kā pēdējos 50 gados, kad līdzīgai straujai tehnikas attīstībai izveidojas arī jauns kuģa tips — metāla tvaikonis, kāda senatnē neviena tauta nepazīna. Apmeklējot vēl tagad Āzijas un Āfrikas dabas tautas, atrodam kuģus, kas gandrīz ne ar ko neatšķiras no senā tipa. Starp eģiptiešu 12. dinastijas laikmeta, Hanzas savienības kuģu tipu viduslaikos un mūsu laiku Āzijas tautu tipu — Birmas džonku ir ļoti mazas atšķirības, kauču viņu veidošana, starplaiks sniedzas 3—4000 gados». Arī šis mūsu jūrniecības lietpratēja secinājums runā par labu viedoklim, ka kuršu sencilts savu jūras laivu veidojumā 8.—13. g.s. gāja vienādā solī ar kuģniecības tehnikas un prakses attīstību ziemeļu ūdeņos un Baltijas jūrā vispār. Tādā kārtā varam uzskatīt šo jautājumu par noskaidrotu un izšķirtu, kam visai svarīga metodoloģiska nozīme, jo, kā sacīts, šī laikmeta kuģu atradumu mūsu novados trūkst, bet kroniku ziņas — gaužam trūcīgas. Tās burtiski tulkojot, «piratica» nozīmē jūras

laupītāju pirātu kuģus. Bet mēs jau vērojam, ka senie jūras sirotāji neviens laupīja un postīja, bet arī tirgojās un organizēja dzīvi. Bez tam par «piratica» sauca īpaša veida vieglus ātrgājējus kuģus, tipu, no kā attīstīsusies modernā kara flote. Mūsu hronikās daudzdzinātā «piratica naves» Vidusjūrā atbilda — galiots. Līdzīga veida kuģis ir arī — liburna. Par tiem kādā XII g. s. sacerējumā atrodam šādu atzīmi: «Bet ko vecie dēvēja par «liburnām», to tagad sauc par galea; tas ir garš, šaurs un pazems kuģis, kam priekšgalā nostiprināts koks, ko parasti dēvē par piesi, un ar ko stiprā triecienā tiek caururbts ienaidnieka kuģis.» Arī Nidamas lielai jūras laivai bija īpats koka piesis pretinieka kuģa gremdēšanai. Vārdu «galiots» pazīst arī 13. g. s. vācu rakstnieki, tikai gan sakropļotā veidā kā «galine», reizēm šo cīņas kuģu tipu dēvēdami par «Roupgaline», t. i. laupītāju — pirātu galionu, kas atbilst hronista Indriķa lietotam nosaukumam — «piratica». Domāts ātrgājēja un cīņas kuģa tips. Šis atzīmes mums nepieciešamas, lai gūtu iespēju vērot senās jūrniecības atbalsi latvju daļiņās. Bet par to citreiz.

Liepājā, 1939. g. jūlijā.

DRAUDŽU ZIŅAS

— Liepājas Annas draudzes ziņas. Kristīti: Egils-Zanis Jankovskis; Saulstarīte-Karmena Buša. Uzsauciti: Frīdrihs Salavs un Matilde Skrubis; Ernests Kiršteins un Guste Dadziņš; Arvīds Alkanītis un Elīze Priede; Toms Ašmanis un Elza Ekizers. Laulāti: Zanis Stendzis un Anna Birznieks; Jānis Bunte un Lina Kārklīnš. Miruši: Tofle Zvaigzne 54 g. v.

Dievkalpojumi: rīt pl. 10 ar dievgaldū kurimēmo dievkalpojums, māc. Pretorius. Kurimēmos lūdz pieteikties.

Evang. lut. biedrībā pl. 4 p. p. dievkalpojums, koris.

Draudzes namā pl. 7 p. p. dievkalpojums.

— Jaunliepājas Lutera draudzes ziņas. Kristīti: Gunars Adolfs Grullis, Nelda Stammers. Uzsauciti: Miķelis Piziks un Austra Vallja Klēpis. Laulāti: Rudolfs Nikovskis un Julija Anna Kudums; Vladislavs Bauze un Lizette Johanna Vera Auce. Miruši: Evalds Jātnieks 51 g. v., Lilija Marta Jenča, dzim. Belārs, 22 g. v. Svētdien, 30. jūlijā, pl. 10 no rīta dievkalpošana, sprediķos Aivars. Pl. 4 p. p. kapusvētīki ziemeļu kapos; piedalīsies viesu mācītāji. Dziesmas pēc lapiņām muzikas vadībā.

— Jaunā kristīgā baznīcā, Ludviķa ielā 2, svētdien pl. 10 no rīta: «Val' jaunām dvēselēm būs mūžīgas mokas?»

— Evāģelija namā, Stendera ielā 13, svētdien pl. 10 rītā svētīšanas dievkalpojums; pl. 12 svētdienas skola bērniem; pl. 6 p. p. evāģelizācijas dievkalpojums. Otrdien pl. 8 vakarā jaunatnes sapulce. Ce-

turtdien pl. 8 vak. bēbeles studija: «Ko bēbele māca»; sludinās F. Ronis; krievu valodā pl. 4 p. p.

— Aleksandra Ņevska baznīcā, Uliha ielā 61, šodien pl. 6 vak. visnakts dievkalpojums. Rīt pl. 10,30 rītā dievišķā liturģija, pēc kuras virspriesteris N. Koliberskis teiks svētrunu un noturēs lūgšanu sv. Panteleimonam. Pirmdien, pl. 6 vak. visnakts dievkalpojums; otrdien pl. 10 rītā liturģija un pēc tam mazā ūdens iesvēte.

— Baptistu Cīānas baznīcā rīt pl. 10 no rīta un 4 p. p. dievkalpojumi. Semināra audz. Pētersons. Pirmdien pl. 8 vak. jaunatnes sap., ceturtdien pl. 8 vak. lūgšanas sapulce. Māc. Fr. Cukurs.

— Metodistu baznīcā, Palmu ielā 3 rīt pl. 6 p. p. dievkalpojums. Piektdien pl. 8 lūgšanas stunda.

— Pāvila baznīcā, Kuršu ielā 19, rīt dievkalpojumi pl. 10 un 4 p. p.; runās garīgā semināra audzēknis M. Snabovics. Pirmdien, jaunatnes sanākums pl. pus 7 vak. Trešdien, lūgšanas sapulce pl. 8 vakarā.

— Nācāretes baznīcā, Raiņa ielā 36 svētdien pl. 10 rītā dievkalpojums, runās zemināra audzēknis A. Teikmans.

— Evāģeliskā sadraudzē, Kr. Valdemara ielā 7, rīt pl. 10 rītā un pl. 7 vakarā dievkalpojumi. Otrdien pl. 8 vak. bēbeles stunda.

— Sv. Alekseja pareizticīgo baznīcā, Kr. Barona ielā 52, rīt pl. 10 dienā, dievišķā liturģija latviešu valodā.

— Metodistu baznīcā Brīvības ielā 25, rīt pl. 10, māc. Kaimiņš.

— Pestīšanas armijā, Rožu lauk. 3, 29. jūlijā, pl. 1/8 vak. dziesmu un muzikas sapulce. Svētdien pl. 1/11 no rīta un vakarā 1/8 sapulces. Visi ielūgti.

— Ev. apv. «Palīdzības», Ausekļa ielā 15, rīt pl. 10,30 dievkalpojums.

— Pestīšanas armija, Teod. Brekša ielā 19, notur sapulces svētdien pl. 10,30 un pl. 8 vakarā. Otrdien, ceturtd., sestd. pl. 8 vakarā.

— Mātru metodistu baznīcā rīt pl. 2 p. pusd. māc. Kaimiņš.

BAILES.

tv. Kāds pazīstams astronoms saviem klausītājiem stāstījis par sauli. Starp citu viņš piezīmēja, ka pēc astoņdesmit miljoniem gadu saule būšot izdzisusi. «Pēc cik gadiem tas notiks?» no klausītāju rindām atskanēja kāda izbijusies balsis. Pēc astoņdesmit miljoniem gadu, atkārtoja profesors. «Paldies Dievam!» nopūtās jautātājs. «man līkās, ka jūs teicāt pēc astoņi miljoniem».

M ā k s l a

DIRIĢENTS LEONIDS VIGNERS ATVADAS.

Ar šodienu diriģents Vigners izbeidz savus viesu koncertus, atskaņojot J. Svendsona simfonisko poēmu «Zorahaida», Berlioz, Fausta nolādēšanu, Rimski-Korsakova spēņu kapričio u. c.

Leonids Vigners kā smalkjūtīgs diriģents ieguvis Liepājas publikas vislielākās simpatijas un jācer, ka arī šīs dienas atvadu koncertā publika ieradīsies kuplā skaitā.

Pirmdien, 31. jūlijā, basa-baritona S. Reznikoviča vienīgais koncerts. Šis jaunais dziedonis nesen atgriezies no lielā koncerta ceļojuma Eiropas lielākajos mākslas centros, kur ieguvis kritikas vislabākās atsauksmes.

«VERMLANDIEŠI» BRĪVDABAS IZRĀDĒ DURBĒ.

Durbes pagasta valde, pamatskola un vietējās organizācijas rīko 6. augustā Brīvdabas izrādē Lauksētu birzē pie Padones stacijas. Izrādes sākums pl. 16,30. Režisors A. Podnieks inscenē Ellijas Klīnes tulkoto zviedru rakstnieka A. Dalgrena tautas lugu 6 ainās — «Vermlandieši». Luga daudz dziesmu, zviedru tautas deju un tautisko tērpu, kurus rīkotāji ņems no Rīgas teātriem. Izrādē piedalīsies ap 45 personu. Mazpulku instruktore A. Lasmāne iestudē zviedru tautas dejas. Muzikālo daļu izpildīs Liepājas kājnieku pulka orķestrs A. Simsona vadībā. E. S.

SPORTS

L. PŪCE VĀCIJĀ UZSTĀDA JAUNU LATVIJAS REKORDU DISKA MEŠANĀ.

Mūsu rekordiste liepājniece L. Pūce startēja sacensībās Vācijā — Garmiš - Partenkirchenā, kur tā piedalījās lodes grūšanā, sasniedzot 11,60 m (uzvarēja Mauermeijere ar 13,68 m); diska mešanā 35,42 m (1. Mauermeijere 43,81 m) un šķēpa mešanā, kur tā jau pirmā metienā savainoja roku — 36,56 m (1. Leliuse 44,98 m).

Otrā dienā šķēpa mešanā Pūce netika pāri 35 m līnijai, jo labāku rezultātu sasniegt traucēja savainotā roka (1. Krīgere 43,13 m); lodes grūšanā 11,30 m (1. Mauermeijere 13,53 m) un diskā 37,93 m, kas ir jauns Latvijas rekords (1. Mauermeijere 43,92).

Ar uzrādītiem rezultātiem L. Pūce pirmās vietas neierindojās.

Liepājas pilsētas meistarsacīkstes šausnā notiks 6. aug. garnizona šautuvē. Sa-

cīkstes rīko armijas sporta kluba Liepājas nodaļa. Sacīkstēs piedalīsies karavīri, aizsargi, policijas un cietuma darbinieki. Sacīkstes notiks ar kara šauteni, kaujas pistoli un mazkalibra šauteni. Sacīkstēm Liepājas pilsēta ziedojusi ceļojošo balvu — māksl. Brencēna latviskā gaumē darinātu svečturi, un bez tam zināmu sumu individuālām balvām. Balvas izstādītas Armijas ekonomiskā veikala skatlogā. Firmas un uzņēmumi, kas vēlētos šīs sacīkstes atbalstīt, sacīkstēm dotātās balvas var nodot Armijas ekonomiskā veikālā. —kt.

Izlasses basketbolistiem treniņš šodien pl. 15. — Izlasses basketbolistēm treniņš šodien pl. 17,30. Jāierodas arī P. J. sp. Sviļei un Suchačei.

Olimpijas riteņbraucēju nozares kopizbraukums svētdien pl. 10 rītā uz Nicu. Sapulcēšanās Ugunsdzēsēju laukumā.

Ar dziļām skumjām paziņojam radiem, draugiem un pazīstamiem, ka pēc isām ciešanām aizmīga Dieva mierā mana sirdsmīļotā dzīves biedrene, mūsu māte un vecmāmiņa

Ieva Dūkstenieks dzim. Čipa

dz. 1861. g. 14. sept., mirusi 1939. g. 28. jūlijā.

Apbēdīšana š. g. 31. jūlijā, plkst. 18 uz Veciem kapiem, no Karlines ielas № 3.

„Tā tad, val dzīvojam vai nomirstam, mēs piederam tam Kungam“.
Rom. 14, 8.

Sērojošie piederīgie.

Pērku
briljantus, zeltu, sudrabu, lombarda zīmes un mākslīg. zobus.
Maksājū augstākās cenas.
Kārlis Dursts,
№ 16 zeltkalējs, Tirgoņu ielā № 16.

Maza
mēbelēta istaba
ar atsev. ieeju, izir. Graudu ielā 11.

2-4 ist. dzīvokli
meklē, vēlams apstād. rajonā. Piet. Pilsētas viesnīcā.

Maza ģimene vēlas irēt glītu
3-5 ist. dzīvokli
ar dāru jūras tuv. Var gādīt līdz 1. okt. Uzrādītājs sapem atalgojumu. Of. lūdzu iesūtīt š. av. kant. zem. № 1789.

2 ist. dzīvokli.
ar virtuvi, izir. Raiņa ielā 38.

Istabiņu
izdod god. virietim Tirgus ielā № 19, pie sētnieces.

1 ist. dzīvoklis
ar virtuvi, remont. izir. Kungu ielā 20, sēta-majā.

Izīrējamās
būdas tirgum un va-felu cepjamā krāsns Peldu ielā 1.

I. šķ. zaļa un sausa
bērza, alkšņa un priecees malka
un sīkmalka dabūjama

Upmalas ielā 10,
pie korķu fabr., tālr. 1496, Apsk. ikdienas no pl. 9—1 un 1/4—1/7 izņemot sestdienas un svētdienas.

Pianino
(Bekera). Ielais pārdod. Kungu ielā № 20, dz. 1.

Kulgarnitūra
3 1/2 P. S., trumula pl. 36" pārdod. Alsteres pag. namā, R. Stāls.

Pārdod
2 ozolkoka gultas, dāmu velospedu un šujmašīnu Labrenča ielā № 5.

Malznicas iekārta
un citas lietas pārdod. Raiņa ielā 28.

Bauku dzirnavas
(pārvielojamas) dzen. ar tvaiku jeb elektr. pārdod. Piepr. Vērgaļu p. Jaunbēbē ple Ziles.

Pārdod.
laba vaislas ķēve, 154 cm. augsta, 6 g. v. brūna ar lauku pierē. Aplec. ar 1. šķ. ērzeli Pārdoš. vietā var redzēt viņas kumelus, piepr. J. Piķellim, Dunikas Ziemeļos 1. Tālr. Dunika 4.

Vecsaimniecība
pārdod., 45 pūrv., satiksmes ceļa tuvumā. Medzes pag. „Katīnos“ st. Materi.

Bērnu ratīņi
pārdod. Zaļu ielā 20, dz. 6.

Auto
„Ševrolet“ pussmagais viens iezārdīts pa daļām, pārdodami Peldu ielā 1.

Pārdod
darba zirgu, slauc. govīs, teles un aitas. Grobiņas pagastā. Tuvākas ziņas „Friča birzē“, tālr. Vitipi 16.

Nozaudētas
puķītes garniturai, eeļā pa Lielo ielu. At-rad. ļoti lūdz atnest Biržas l. 17, dz. 2.

Lalkraksta „Kurzemes Vārds“
izdalāmās vietas

P. Kivits, Aldaru ielā Nr. 45.
R. Saacs, Pumpura ielā 14.
A. Kāpiņš, Zirņu ielā 5.
E. Kvists, Meža ielas kiosks.
E. Kronbergs, T. Breikša ielā 4.
A. Henke, Kungu ielā Nr. 52.
E. Egļitis, Smiļšu ielā Nr. 3.
P. Rosenšteins, Zirņu ielā Nr. 33.
E. Kristapsons, Zirņu ielā Nr. 36.
Prūsenieks, Ezera ielā Nr. 14.
A. Barkovskis, Dzintaru ielā Nr. 52.
K. Pūce, Toma ielā Nr. 28.
J. Grīnfelds, Rožu ielā Nr. 25.
J. Ziemelis, Kungu ielā Nr. 49.
A. Ungers, Toma ielā Nr. 20.
A. Langfangs, Aldaru ielā Nr. 35.
B. Liepiņa, Republikas ielā Nr. 9.
A. Mūrnieks, Brīvības ielā 52.
J. Bojarskis, Ziemeļu ielā Nr. 3.
K. Bitners, Kalpaka ielā Nr. 39.
J. Svārs, Brīvības ielā 21.
A. Miķelsons, Upmales ielā Nr. 2.
J. Jencius, Ozola ielā Nr. 9.
L. Kuze, Viduseļa ielā Nr. 2.
J. Sapals, Raiņa ielā Nr. 33.
P. Rozenbergs, Toma ielā Nr. 47.
J. Purēniņš, Aldaru ielā Nr. 15.
A. Šternbergs, 1905. g. ielā Nr. 58.
R. Saulīts, Rolava ielā Nr. 14.
J. Skubikis, Uliha ielā Nr. 88.
B. Markovskis, Uliha ielā 80.
J. Stanislavs, Jūrmalas ielā 6.
J. Reinis, Zirņu ielā Nr. 32.
M. Volgemūts, Karlines ielā Nr. 21.
J. Krūšens, Udeņa ielā Nr. 18.
L. Fridmanis, Kēžu ielā.
V. Jansarkis, Udeņa ielā Nr. 8.

Vēlos pirkt zemi
ar vai bez namiņa. Of. nodot š. av. kant. zem. № 1885.

Aitas un jēri
Šropširas krust. pārdod. Nicas „Mielavās“

Aizmirsta
25. jūlijā plūdmalē melna peldcepure. Darga piemīņa. Ļoti lūdz to jaunkundzi, kas viņu pacēla (persona ievērota) pazīnot savu adr. pa tāl. 474.

Veclietu tirgotava
gadij. dēļ pārdod. Rolava ielā № 54, Grinbergs.

Liepājas Filharmonija.
Sestdien, 29. jūlijā, pl. 20 1/2 vak. Diriģenta

Leonīda Vignera viesu koncerts
Programā: Svendsona Zorahaida, Berlioz „Fausta nolādēšana“, Rimski-Korsakova spēņu kapričio u. c.

Ieejas maksa: abonment. Ls 0,40 un 0,30, neabonent. Ls 0,90 un 0,40.

Svētdien, 30. jūlijā, pl. 12 dienā

Promenad. koncerts
Diriģ.: P. Ivanovs. Programā: populāra muzika.

Ieeja pret labprāt. ziedojumiem.
Pirmdien, 31. jūlijā, pl. 21. vak.

Pazīstamā dziedoņa
Z. Reznikoviča
(bass-baritons) vienīg. koncerts.

Pie klavierēm: komp. Lauma Reinholds. Programā: Latvju un krievu komponisti, ārījas no operām.

Ieejas cenas: abon. Ls 0,40 un 0,30, neab. Ls 0,90 un 0,50.
Fīth. valde.

Skolotāja
māca matemāt., latv. val. un citus pamatsk. pr. Sagatavo uz iestāšanās vidusskolā. Run. 12—13. Brīvības ielā 27, dz. 2.

Pārdodami
dažādi amata rīki derīgi galdniekam un atslēdzniekam, ka arī būvniecības piederumi. Apskat. Kr. Valdemara ielā 14/16 sētā, sestd. 29. un svētd. 30. jūlijā.

Kalpone
var piet. Miķeļa ielā № 15, dz. 4, Bermans. no 1/2—4.

Aizputes amatnieku biedrība izdos 1939. g. 4. augustā, plkst. 20 jaunizbūvētās un glīti atremontētās telpās

Kalpone
vajadz. uz laukiem. Piet. Bāreņu ielā 21. velkalā, tālr. Padone 7.

biedrības klubu.
Interesentus lūdz augšminētā laikā ierasties Aizputes amatnieku biedrībā, Jelgavas ielā № 6.

Apteksne
meklē darbu, dažas dienas nedēļā. Piepr. Kleģeļu ielā 20, dz. 4.

Valde.

Aukle, kalpone un pārdevēja
vajadz. Skrundā Lieģa manufaktur. velk.

Šī gada
skābēti kāposti
dabūjami Centrārtirgū pie

Aditāja
vajadz. Brīvības ielā № 2. Pieteikt. otrdien, ceturtdien un sestdien no pl. 17—19.

T. Reineka.

Frizieru palīdzze
tūlīt vajadz. Zaļu ielā № 18, frizētavā.

Tuvākas ziņas Aizputē, Kuldīgas ielā 23 pie N. Austrīņa (tālr. Aizpute № 28.)

Apavu nams „DERBI“
Ip. Benno Gočalks Graudu ielā 49, tālr. 11-53.

MALKA

Rīta kurpes
visāda Heluma.

bērzu alkšņu un priežu
Sausi atgriezumi un nomales dabūjami Julianes ielā № 5. Tālr. 259.

L. Perlings,

Konditers
vajadzīgs Republikas ielā № 18.

Mūrnieki, podnieki, namdari u. strādnieki
var dabūt darbu ilgākam laikam Liepājas apriņķa nodokļu inspekcijā, Kr. Barona ielā № 65.

Strādnieki
vajadzīgi

Nidas būvdarbos.
Pieteikties Zvejnieku ostā, kantorī.

Liepājas drāšu fabr.
vajadzīgi

mūrnieki
sezonas darbiem, labi aroda pratēji. Priekšroka ugunsdrošo ķieģeļu mūrdarbos strādājušiem.

baukstrādnieks
vajadzīgs. Piepr. Brīvības ielā 62, velkalā

Rentnieks
vajadz. nakošam gadam. Piepr. Medzes Bermakos.

Liepājas motorzvejlaivā uz Harborgas sēkļiem

40 STUNDU BANGAINĀ JŪRĀ. — PLEKSTU ZVEJA UZ HARBORGAS SĒKĻIEM.

(Mūsu līdzstrādnieka vērojumi.)

Pirms dažām dienām vētra Gotlandes piekrastē pārsteidza Liepājas motorzvejlaivas «Dzimtene», «Viesturs», «Zenta», «Turība» un «Uzvara». Ar «Dzimteni» vērot tālo zveju bija izbraucis mūsu līdzstrādnieks, kas tēlo savus iespaidus šinī braucienā.

Apmēram divpadsmit stundas ilgst brauciens līdz sēklim pie Gotlandes salas uz liepājnieku jaunām zvejvietām. Jau pavasarī viņi sākuši braukt zvejā uz Harborgas sēkļiem. Šos braucienus veic tikai lielākās motorlaivas, parasti vairākas kopā. Šoreiz gan «Dzimtene» brauc viena.

Izbraucot pa vērtiem zvejnieki vērojot debes, pamali spriež, ka brauciens nebūs izdevīgs, ceļoties vējš un vilpi.

«Vai esat kādreiz jūrā braucis», apjautājas zvejnieks Jankevics. Atbildu apstiprinoši.

«Tad labi», tas atsaka.

Liepāja pamazām nozūd dūmakā. Vilpi ceļas un grimst. Tie ap trīs metrus augsti. Zvejnieki saka, tie esot tīrais nieks.

«Pie jūras jāpierod», teic laivas vadītājs, vērojot, kā neveikli pa laivas klāju pārvietojos uz priekšgalu tuvāk kabīnes aizvējam. Viņš pats itkā uz sauszemes pārlūko tiklus un saved tos kārtībā.

«Kā jūtaties?» apjautājas Jankevics, kam «jūras gaiss» saēdis vai visus zobus. Sāpes to moka arī patlaban — darba steigā neatlicis laika aiziet pie zobārsta.

«Jāmēģina aizmigt», saku, pagriezdamies uz sāniem. «Būs grūti gulēt uz cietiem dēļiem, mēs jau parasti nemaz negulām», viņš piebilst.

Saule jau norietējusi, visapkārt tumšs un jūras sāļais drēgnums. Laiva ceļas vilņu kalnos un dziļi grimst viņu ielejās un vagās. Brižam vilnis nepaspēj laivu satvert, tas sašķīst un ūdens šaltis gāžas uz klāja.

Pulkstens trīs no rīta. Esam braukuši vairāk kā divpadsmit stundas. Laiks mērit dziļumu. Auklai piesien konusveidīgu smagumu, tā platāko galu nosmērē ar pabiezu līpekli un izmēt ūdeni.

«Dziļums 13 asis, dībenā akmeņi», skan atzinums. Jābrauc tālāk. 15 asu dziļumā, kur dībenā ir smilts, ielaiž trali. Viena zvejas kārta ilgst ap-

mēram divas stundas un veicama tikai dienā, kad plekstes sarodas sēkļos. Izbrīnā vēroju, ka pirmoreiz vado tūlīp pēc ielaišanas velk atpakaļ. «Akmeņi», man paskaidro. Tikls saplēsts. «Neesam istajā vietā — vējš nonesis sānis», saka zvejnieki.

Aust rīts, kad esam atraduši isto zvejvietu. Pelēcīgā gaismā vēroju bangainos vilņu kalnos, kas joņo ap mums un brāžas arī pāri laivai. Trali vilkdama, motorlaiva lēni virzas uz priekšu. Noeju kajītē, bet mani drīz sauc atkal augšā palīdzēt ievilkāt āmi ar plekšu lomu, kas šoreiz padevies

prāvs. Nav viegli to pat ar ceļamām ierīcēm dabūt pāri malai. Misējums darbā un tikls atslīd jūrā. Vilpi to mētā un dauza pret laivu. Tiklā rodas caurums un plekstes aizpeld brīvībā. Visiem spēkiem velkam tiklu augšup. Slapjās auklas griežas pirkstos, virsū list ūdens, bet to nevērojam. Jāglābj loms. Tas izdevās, bet tomēr puse zivju lēnām nozuda dzelmē, ar plekstēm piemītošo flegmu! Zaudējums — ap 100 kg. Tiklus pārmaina un no jauna tralē. Vētra pieņemas un svaida zvejlaivu vilņu kalnos. Pār klāju lejas sāļais ūdens un šļac pat

kabinē. Tas turpinājas vēl ilgi. Ik divi stundās klajā ceļ vadu. Mēmi strādā savu smago darbu motorzvejnieki eljakās un zidvesteros.

Apvārksna pamalē viņš ceļas un grimst vēl divas motorlaivas. Visapkārt bangainie ūdenskalni. Pat jūru pieredzējis zvejnieks Blūmans nosaka: «Tā tik ir šturme. Tādā vētrā nav vērts mocīties. Vēl šo izcelsim un tam iesim mājās».

Atkal nakts, tikpat nemierīga kā iepriekšējā. Rīta ausmā esam Liepājā. V. T.

Rīt aizsargu jautrie tautas svētki

izprieču gādāts.

Vakar sāka būtēt «gaisa vilcienu». Tā kā iepriekšējos gados «gaisa pasažieriem» uz savu kārtu ilgi bija jāgaida, tad šogad ies divi vilciņi — viens turp, otrs — atpakaļ. Jaunu pušu pievilksanas magnets vienmēr bijis «umurkumurs» — augsts masts ar galā iekārtām mantām. Šoreiz masta galu sasniegušais varēs iegūt arī konjaka pudeli. Par silto kafiju un cukuru gādās kafijas paviljons. Bez tam darbosies piena stends, alus avots, «švunkdesu» katls un — pilna bufete.

Starp jautrībām vēl minamas laivu šūpotnes, slīdēlis (uz kura

neplīst biksas) un vairāki karuseļi, kā arī spēka mērojamie aparāti. Vakar sāka būtēt arī plašu dejas grīdu. Ieradīsies arī pastāvīgais svētku viests — Jēfiņš. Viņš šoreiz atlido, lidmašanā un nolaidīsies Liepājas aerodromā. Pa pilsētu Jēfiņš uz svētku laukumu dosies kājām nesdams savu mašīnu uz muguras. Jēfiņš lūdz mazos svētku apmeklētājus viņu sagaidīt Annas tirgus laukumā, no kurienes viņš rīt pl. 12 pa Raiņa, Kr. Barona un Lielo ielu dosies uz jūrmalu.

Lielo sarīkojumu pl. 2 p. p. ievadīs plaši bērnu svētki ar izpriečām un jautrību. Bērnu vizinās automobiļos un apdāvinās. bs.

Vltn. Barkāns un vlt. Zirnieks uzvar lauku jāšanā

SODIEN PL. 16 SACENSĪBAS PILSĒTAS SPORTA STADIONĀ.

Jāšanas sacīkšu ievadījumā, vakar Tosmarē notika sacensības Armijas zirgu sporta kluba vispusības pārbaudes pirmā daļā — lauku jāšanā. Sacensība bija ļoti grūta; tā prasīja lielu izturību un veiksmi no jātnieka un zirga. Lauku jāšanas sacensības daļībniekiem bija jāveic 15 km garš ceļš posms ar 22 dažādiem šķēršļiem, kuru augstums 1,10 — 1,30 m un līdz 3 m plati. Bez tam bija jāpārlec vairāki grāvji, jātiek augšā stāvā kraujā un apm. 1 km jābrien pa jūru. Minētās sacensības bija jāveic 1 st. 7,5 min.

Pēc sacīkšu reglamenta, jātnieku, kas ar zirgu sacensību veic ilgāk par uzlikto normu, no tālākas līdzdalības vispusības pārbaudē izslēdz. Vakar visi jātnieki sacensībā veica daudz labākā laikā, apm. 45 minūtēs.

Grūtajā sacensībā pirmo un otro vietu ar vienādu punktu skaitu izcīnīja Jātnieku pulka vlt. Barkāns ar «Tusneldu» un Kurzemes art. pulka vlt. Zirnieks ar «Karmenu». Trešā un ceturtā vietā arī ar vienādu punktu skaitu ierindojās vlt. Briedis (Jātn. p.) ar «Pipsi» un ltn. Skābards (Jātn. p.) ar «Princesi». Piekto vietu izcīnīja ltn. Čevers (Jātn. p.) ar «Pīvuru», sesto ltn. Tujums (Jātn. p.) ar «Orienu» un septīto ltn. Bergs (Jātn. p.) ar «Pūku».

Šorīt pl. 7 Tosmarē izcīnīs AZSK vispusības pārbaudes otro daļu — sacensību iejādes pārbaudē. Sacensībā piedalīsies tie paši jātnieki un zirgi, kas vakar veica grūto lauku jāšanu. Vispusības pārbaudes pēdējo daļu — šķēršļu pārvarēšanu rīt izcīnīs pilsētas sporta stadionā. Izcīnīs «Kara ostas», «Šķēdes» un «Bārtas» balvas. Pirmo reizi liepājniekiem būs izdevība redzēt stafetes jājienu. —tl.

Bez iejādes pārbaudes virsniekiem, šorīt pl. 9 Tosmarē instruktori izcīnīs «Nicas» balvu. Arī viņi sacentīsies iejādes pārbaudē.

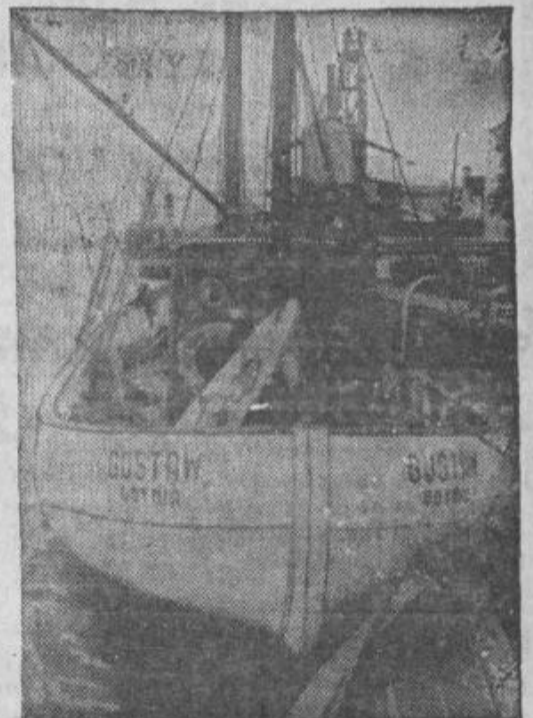
Pl. 16 sāksies sacensības pilsētas sporta stadionā. Izcīnīs «Kara ostas», «Šķēdes» un «Bārtas» balvas. Pirmo reizi liepājniekiem būs izdevība redzēt stafetes jājienu. —tl.

Aizsargu dzīve

Dzelzceļu aizsargu pulka Liepājas nodaļas komandieriem un aizsargiem, arī ārinādas, kas vēl nav izpildījuši obligatoriskos šaušanas vingrinājumus, jāierodas svētdien, 30. jūl., pl. 8 Tosmarē, garnizona šautuvē pie Kurzemes artilērijas pulka. Tērps — forma. Nodaļas priekšnieks.

Uzdodu visiem aizsargu aviācijas pulka Liepājas eskadrījas komandieriem un aizsargiem obligatoriski ierasties, līdzņemot šautenes, svētdien, 30. jūlijā, pl. 6 no rīta pulka šaujlaukumā, šaušanas vingrinājumu izpildīšanai. Eskadrījas komandieris.

Poļu jūras pētīšanas kuģis Liepājā

Poļu jūras pētīšanas kuģis «Gustavs» Liepājas ostā.

Liepājas ostā iebrauca divmastu poļu motorkuters «Gustavs» kapt. E. Gailovska vadībā. Viņam 60 zirgu spēka stiprs Polijā būvēts naftas motors. Ātrums — 15 jūras jūdzes stundā. Maksā 40.000 zlotu. Polijas valdība ikgadus uzbūvē 12—14 šādus motorus un nodod zvejniekiem uz nomaksu. Jāiemaksā 3000 zlotu.

Kapt. E. Gailovskis mūsu līdzstrādniekam izteicās: «Gustavs» iekārtots zinātniskiem pētījumiem Baltijas jūrā. Pēta zivju atrašanās vietas, viņu barību, jūras ūdens sastāvu, dziļumus u. t. t. Šogad noskaidro, kur palikusi kāda zivju suga. Visus gadus to poļu piekrastē bija daudz, bet šogad nozudušas rajonā no Gdiņas līdz Liepājai. Mēģinājam atrast vietas, kur visvairāk zivju barības — planktona. Tādu atradām pie Gotlandes salas. Tamdēļ tur patreiz vairāk zivju. Poļu zvejnieki patreiz brauc zvejojot mencas Bornholmas ūdeņos. Siltā laikā ņem līdz ledū. Pazuduši arī laši. Pētam, kur viņi palikuši. Polijas valdībai ir 3 zivju un jūras pētīšanas kuģi. Pirmdien turpināsīm pētīšanas darbus Gotlandes salas ziemeļu daļā, tad brauksim uz Karlskronu un Visbiju», nobeidz sarunu kapteinis. kt.

Atbildīgais redaktors: Kristaps Grāmatnieks. Izdevēja: K.-S. «Kurzemes Vārds». Spiektuve: «Kurzemes Vārds».

LIEPĀJAS DZĪVE

x Pilsoņu ievēribai. 30. jūlijā no pl. 7—11 Pērkones jūrmalā notiks aizsargu apmācības šaušanā ar kaujas patronām. Minētā laikā pārtraucama katra satiksme gar jūrmalu 5 kilometru platā joslā, skaitot no bij. Liepājas dienvidu apcietinājumiem Bernātu virzienā un pa jūru 8 km joslā, skaitot no krasā jūras virzienā. Iedzīvotājus un zvejniekus brīdinu šaušanas laikā uzturēties norādītā šaušanas joslā. Pulka komandieris.

x «Vēderzāles» visam gadam. Vakar ap pusdienu gājēji Jūrmalas ielā ievēroja, ka pa gluudo asfaltu ložņā čūska vara krāsā. Tā iebēga kādā asfalta spraugā. Apkārt sapulcējās daudz ļaužu, kas uzsāka čūskas «medības». Ar spieķa palīdzību rūpuli izdevās no paslēptuve, izbiedēt. Čūska mēģināja iebēgt J. Stanislava tirgotavas sētā, bet to aizkavēja. Ieradās arī kāda sieviete ar pudeli un lūdza tani ielaist reto atradumu. Pienāca kāds karavīrs, kam izdevās sieviņas lūgumu izpildīt. Saņemdama pudeli ar dzīvo čūsku, sieviņa nopriecājās, ka nu būšot «vēderzāles» visam gadam.

kt. «Baltabora» mantu ūtrupe beigusies. Vakar maitnīcas dārzā noturēja pēdējo no «Baltabora» izglābto mantu ūtrupī. Izūtrupēja konzervētus gurķus, sviestu, šprotus. Solītāju bija mazāk, nekā iepriekšējā dienā Tosmarē. Bija ieradusies arī no Rīgas tirgotāji. Konzervētie gurķi nebijātās kārbīnās bija labi uzglabājušies. Pārdeva 192 kastes, ko nopirka kāds Rīgas tirgotājs. Vakar ūtrupē iepē-

ma 3600 ls. Vakar izbeidzās «Baltabora» mantu izūtrupēšana. Aizvakar lielo partiju saplākšņu ieguva Liepājas koktirgotājs Hirsfelds.

x Reģistrē labības pārdevējus. Liepājas pilsētas valde uzaicina visus Liepājas pašvaldības robežās dzīvojošus pilsoņus, kas savā saimniecībā ražoto labību vēlas pārdot valsts labības birojam, reģistrēties pilsētas valdē — saimniecības nodaļā līdz 31. augustam. Reģistrācijai vajadzīgas ziņas: saimniecības nosaukums, sējuma platība hektaros, pārdodamās labības vairums kilogramos. Pie reģistrācijas uzrādama pase.

kt. Nelegāli pārgājis robežu. 2. iecirkņa policija aizturēja Kļāpedas apgabala iedzīvotāju Leopoldu Locu. Viņš pie Skodas pārgājis nelegāli robežu, lai Liepājā apmeklētu savus radus. L. sauc pie atbildības.

kt. Darbā cietuši. Liepājas pilsētas dzidniecības un peldu iestādes dūņu vannu apkalpotāja Lina Timbre karsēja dūņu vannu. Pārplīsa gumijas caurule un T. noplaucēts kreisais plecs. — Liepājas drāšu fabrikas strādniekam Adamam Vinteram pārvadājot kaļķus un trullim kritot no slīdēm satriekts kreisais plecs, kontuzēts ķermenis.

kt. Kuģu kustība Liepājas ostā. Iebrauca: latv. tv. «Gaida» no Ventspils ar jauktu kravu, latvju būrenieks «Tamaras» no Ventspils ar malku, vācu tv. «Busard» no Karalaučiem ar gabalprecēm. Izbrauca: vācu tv. «August Cords» uz Vismaru ar 1902 dzīvām cūkām, latvju tv. «Aija» uz Rīgu ar gabalprecēm un kokiem.

x Dežurejošas aptiekas no 29. jūlijā līdz 5. augustam. Vecliepājā: Ergļa aptieka, Bārenu ielā 23, Centrālā aptieka Graudu ielā 25. Jaunliepājā: Liepājas kopējās slimnīcas kases aptieka, Raiņa ielā 2, Lauvas aptieka, Brīvības ielā 73.